

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

Reentered as Second Class Matter September 25th 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

No. 229 — Štev. 229 —

LOME LIL. — LETNIK LIL.

NEW YORK, FRIDAY, NOVEMBER 24, 1944 — PETEK, 24. NOVEMBRA, 1944

Tel: CHelsea 3-1242

VSTVARJANJE JUGOSLAVIJE

Maršal Tito je v intervju s Stemjanom Bristyenom, bolgarskim časnikarjem rekel, da bo v Jugoslaviji postavljena federativna demokratična vlada, ki bo posvetila vse svoje sile v najtesnejše sodelovanje in zblžanje z vsemi svojimi balkanski sosedami.

V svoji izjavi, ki je bila poslana po radio Svobodna Jugoslavija, maršal Tito pravi, da bo Jugoslavija sestavljena iz šestih federativnih enot, ki so: Srbija, Hrvaska, Slovenija, Macedonia, Bosna, Hercegovina in Črna gora.

Sedaj je bil prvič objavljen sporazum, ki je bil nedavno sklenjen med maršalom Titom in dr. Šubašičem.

Jugoslovanski vladni stroj bo sestojal iz regentstva, kabinta 28 ministrov za šest federativnih banovin.

"Vsaka federativna enota," je rekel Tito, "bo imela svojo narodno vlado. Na čelu federativne demokratske Jugoslavije bo ena sama vlada. Končno notranjo organizacijo, — ko bo dežela osvobojena — pa bo izvrševala ustavna narodna skupščina, v katero bo narod pošiljal svoje zastopnike, ki bodo izvoljeni v splošnih volitvah."

Pot nove Jugoslavije bo gospodarski in kulturni razvoj dežele in ojačanje bratstva in edinstva, ki bo janicelo popoljni napredok v vsakem pogledu v

notranjosti in moč dežele na zunaj.

Tito je rekel, da bo sodelovanje in zblžanje jamčilo, da na Balkanu ne bo nikdar več prišlo do kakega spora."

"Za to so bili vstvarjeni pojci," je rekel, "kajti stare protinadzorne vlade so bile odstranjene in nadomeščene s pravimi narodnimi predstavniki."

* TUDI BOLGARSKA ZA FEDERATIVNO JUGOSLAVIJO

Skoro ob istem času kot maršal Tito je bolgarski ministrski predsednik Simon Georgijev na vprašanje, kako stoji Bolgarska zavezla glede zblžanja z Jugoslavijo, postal naslednjo izjavo:

"Prav doleno morem izjaviti, da Bolgarska ne bo delala nikakih težkoč. Ravno nasprotno, bolgarski narod je pripravljen za idejo tesnega sodelovanja in odnošajev med južnimi Slovani. Skošamo vstanoviti in obdržati dobre odnose z vsemi našimi sosedji."

Pot nove Jugoslavije bo gospodarski in kulturni razvoj dežele in ojačanje bratstva in edinstva, ki bo janicelo popoljni napredok v vsakem pogledu v

notranjosti in moč dežele na zunaj.

Tito je rekel, da bo sodelovanje in zblžanje jamčilo, da na Balkanu ne bo nikdar več prišlo do kakega spora."

"Za to so bili vstvarjeni pojci," je rekel, "kajti stare protinadzorne vlade so bile odstranjene in nadomeščene s pravimi narodnimi predstavniki."

Istočasno se je tudi javilo, — kakor smo deloma že poročali —, da je Jugoslavija obtožila kot vojne zločince, z kateri so povzročili s pomočjo kvizlingov, neštivilno umorov in vsestransko razdejanje na Slovenskem, poleg Benita Mussolinija, tudi italijanske generala Mario Roatta, Mario Robotti in Alessandro Macario, kateri so obdolženi, da so

v tedanji provinciji Ljubljana povzročili požig in razdejanje 3000 hiš, umor 1000 talcev in deportacijo v koncentracijska taborišča 35,000 moških, žensk in otrok, ter istočasno tudi razdejanje 800 vasi na Slovenskem.

Poročilo tudi pristavlja, da so fašistični upadniki usmrtili jetnike narodne osvobodilne vojske, in ranjence, ki so bili v bolnicah, dočim so slednje požgali."

Zgoraj omenjeni kvizlingi so, kakor znano, bili pod neposrednim vodstvom ljubljanskih kvizlinkov — R. & R.

Novi boji na Slovaškem

Berlin poroča, da je rdeča armada včeraj vpadla v jugovzhodni del Slovaške. Berlin ravno tako poroča, da se je močna ruska armada izkrcala na tri milje dolgem otoku sredi Donave Csepel, ki se razteza skoro v osrče Budimpešte.

Moskva naznana, da je rdeča armada zavzela strateško čehoslovaško železniško križišče Cop in Tokaj, kjer predljuje slovito tokajsko vino. Z dvojnim prodiranjem na tem kraju hočejo Rusi očistiti 42 milj dolgi pas, ki ga držijo Nemci ob Tisi severozahodno od Budimpešte.

Na severnem koncu ruske fronte Rusi uničujejo nemško posadko na Oesel otoku in v Letski.

Odgovor: Jaz sem razlagal že preje, da ko se govori o osvobodiljem gibanju tu nini vključena samo Komunistična stranka, ampak tudi razne druge predvojne stranke. Pretežna večina istih je sedaj vključena v gibanju. Prepričan sem, da bo ta narodna fronta dobila najmanj 80 odstotkov glasov na sledenih volitvah.

Dr. Šubašić v Moskvi

Sovjetska uradna časničarska agencija Tass je po radio sporočila, da je v sredo maršal Stalin sprejel jugoslovanskega ministrskega predsednika dr. Ivana Subašića in da je bil navzoč tudi vnašnji komisar Vjačeslav M. Molotov.

Stalin za enake slovanske države

Kot poroča moskovski radijski se maršal Stalin zavzema za vojno zvezo "enakih slovanskih držav," ki se morajo spostovati in razumevati med seboj tako, da bo med njimi vojno za vedno nemogoča.

Kdor je v Nemčiji za mir, — je obešen

Neko poročilo iz Švice naznana, da so v nekem delu Kolinu ljudje čisto zahtevali mir in da so jih gestapovci zaradi tega več obesili.

Vojni ujetniki pripovedujejo, da je bilo v Kolinu več demonstracij proti nacijem. Na nekem trgu se je zbrala velika množica predstavnikov.

Odgovor: O tem vprašanju se je razpravljalo s splošnega gledališča v oddelkih AVNOJA,

slovene predstavnikom.

Beograd. — Maršal Tito je pred par dnevi dal sledče odgovore na vprašanja o problemih Jugoslavije, katera mu je postavil poročalec agencije Reuters:

Na vprašanje o mejah države je dejal: "Mi službeno ne bomo postavljali vprašanja meja vse dokler se vojna ne konča, ali celemu svetu je že zdavnaj znano katere teritorije zahtevamo, da se zdeni v njihovo domovino.

Druga vprašanja in odgovori so bili ti:

Vprašanje: Kateri so najnajvečji problemi, ki čakajo osvobojeno Jugoslavijo?

Odgovor: Najnajvečji problemi, ki nas čakajo se odnajšajo na hrano, kurjavo in slične temeljne potrebe prebivalstva. Hvala sovjetski vlad in trdu oficirjev Rdeče armije, je do sedaj bilo mogoče, da se z velikim rizikom pripelja iz Rusije v Jugoslavijo 40,000 ton žita. Okoli 17,000 ton te živiline je že pripeljano v Beograd, kar zadostuje prebivalstvu Beograda za več kot šest mesecev, če se deli 400 gramov moka po osebi na dan.

Vprašanje: Kako bi mogli zavezni, posebno Britanija in Amerika najbolje pomagati nedolžni nalogi obnove v razrušeni Jugoslaviji?

Odgovor: Naši zavezni, Britanija in Amerika nam morajo pomagati s pomočjami hrane in obleke v one pokrajin, ki jih prebivalstvo dosledno umira od lakote in mrazu, t. j. v Dalmacijo, Bosno, Hercegovino, Gorski Kotar, Liku, Črnomorju in Slovenijo.

Vprašanje: Do katere stopnje je AVNOJ vzel v pretres vprašanje novih meja Federativne Jugoslavije, odnosno modificiranje predvojnih meja Jugoslavije?

Odgovor: O tem vprašanju se je razpravljalo s splošnega

gledališča v oddelkih AVNOJA,

ali detajlne zahteve z vsemi

članovi predstavništva pred splošno sliko

se bori rdeča armada v blatu, ki sega vojakom čez členke in naskokuje Hatvan, 22 milj severozahodno od Budimpešte.

Marsal Tito naznana, da so jugoslovanske in bolgarske čete popolnoma osvobodile Macedonijo, ko so zavzele Tetovo, Gostivar in Kičevo, 25 in 40 milj severozapadno od Skoplja.

BOJNE LADJE BOMBAR-DIRALE JAPONSKO

Ameriške bojne ladje so na Zahvalni dan bombardirale otok Matau v Kurilih severno od Japonske. Matau je okoli 1100 milj severno od Tokija in bojne ladje so ga obstreljevale 20 minut.

Kot pravi poročilo iz Tokija, so bojne ladje umaknile vsled hudega ognja obrežnih baterij.

While one enemy remains our job is not done!

We must buy more War Bonds!

B-29 BOMBARDIRALI TOKIO

Vojni urad v Washington je naznani, da je okoli 100 ameriških superbombnikov B-29, ki so nastanjeni na Marianas otokih, bombardiralo Tokio.

Poročilo, ki ga je objavil general H. H. Arnold, poveljnik 20. zračne sile, pravi, da so napad izvedli bombniki v velikem številu in da je bil napad namenjen v prvi vrsti industrijskim napravam v japonski prestolici.

Včeraj, ko so bombniki sipali velike bombe na Tokio, je bil prvi dan dvodnevne proslavitev v japonskem cesarju na Tokio, ki je oddaljen samo 4 milje od Faenze, ki je poglavito nemško oporišče ob Jadranu.

Na drugih krajih Madžarske

ZAVEZNICI NAPREDUJEJO V ITALIJII

Poljaki, ki so prideljeni osmi angleški armadi v Italiji, so napredovali okoli eno milijo.

Včeraj so zavzeli vasi Orielo, San Mamante in San Biagio. San Biagio je oddaljen samo 4 milje od Faenze, ki je poglavito nemško oporišče ob Jadranu.

Adolfa Hitlerja, pod katero je bil napis: 'Zahteva ga nemški narod za množinske umore.'

Švicarsko poročilo pravi, da je bilo v Kolinu samo en dan javno obešenih 21 ljudi, ker so

zahtevali mir.

ZAVEZNKE ZASTAVE V ANTWERPNU

Angleška in ameriška zastava vibrata nad Antwerpom, kar pomeni, da so bili Nemci pregnani iz tega važnega pristanišča v Belgiji.

FRANCOZI SO PRIŠLI V STRASSBURG

Včeraj so tanki francoske armade generala Jacques Leclerc vdrli v močno trdnjavo Strassburg, ko so razbili nemško utrjeno črto in vdarili čez Severne prelaze ter razcepili sovražno fronto zapadno od Rene.

S tem silnim in naglim vpadom je francoska armada odrezala okoli 100,000 Nemcev v Vogezih. Strassburg ob Reni primerjajo vojaški strokovnjaki s Stalingradom ob Volgi.

Nemci so bodo najbrž skušali rešiti čez mostove čez Reno.

Rober Pollock, predsednik Federacije je v svoji izjavi izrazil prepričanje, da bo vojni delavski urad spor ugodno rezil za uslužbence.

V Detroitu, je okoli 2000 telefonskih uslužbencev, ki so hoteli zastaviti iz simpatije

do svojih tovarišev v Daytonu, stavko preklicali teden staro stavko telefonskih uslužbencev v Daytonu, O., in drugih mestih v državi Ohio.

Robert Pollock, predsednik Federacije je v svoji izjavi izrazil prepričanje, da bo vojni delavski urad spor ugodno rezil za uslužbence.

Vse kaže, da bodo Nemci

staro prestolico Alzacie, ki stane 180,000 prebivalcev, izpraznil in da bodo ostala neponudovana stara zgodovinska poslopja, kot vsečilišče, katedrala in druga poslopja.

Nemci so bodo najbrž skušali

rešiti čez mostove čez Reno.

General Charles de Gaulle je naznani, da so v tem uradu spor ugodno rezil za uslužbence.

General Charles de Gaulle je naznani, da so v tem uradu spor ugodno rezil za uslužbence.

General Charles de Gaulle je naznani, da so v tem uradu spor ugodno rezil za uslužbence.

General Charles de Gaulle je naznani, da so v tem uradu spor ugodno rezil za uslužbence.

General Charles de Gaulle je naznani, da so v tem uradu spor ugodno rezil za uslužbence.

General Charles de Gaulle je naznani, da so v tem uradu spor ugodno rezil za uslužbence.

General Charles de Gaulle je naznani, da so v tem uradu spor ugodno rezil za uslužbence.

General Charles de Gaulle je naznani, da so v tem uradu spor ugodno rezil za uslužbence.

VATIKAN POSREDOVATEC ZA NEMČIJO

Nepotrjena poročila, ki prihajajo iz raznih krajev v London, naznajajo, da so po vseh krajih Nemčije navzlej najstrožjim nastopom gestapovce velike demonstracije za mir. Poročilo iz Rima pravi, da je nemški poslanik pri Sveti stolici baron Ernest von Weiszäcker papežu predložil mirovne tipalke.

Pred nekaj dnevi je bil Weiszäcker v avdijenci pri papežu Piju XII in diplomatski krog domnevajo, da sta imela zelo važne razgovore.

</

Dopisi

PISMO IZ PENNSYLVANIE

Coraopolis, Pa. — Ako preje dobil pri invaziji Norman-gledujemo naše časopise, ali dije. Hči Jeunie se bo moral-a ako beremo ameriske dnevnice podvrči operacije. Pri delu v tovarni jo je zadel letec pred met tako nesrečno, da ji je bojisev. Ti seznamo so čimda lje daljši. Ako imamo koga ali ne, za katerega s imamo batì, se nam mora stiskati srce pri misli na izgubo toliko mladih življenji. Večinoma med njimi so zelo mladi ljudje — napol-otroci, ki so se se najbolje počutili v okrilju svojih matev-adi so si mogoče že začeli izbirati izvoljenke svojega sreca; nekateri se celo na hitro po-ročili, mogoče postali ojetje otrok, ki ne bodo nikdar pozna-li svojih očetov. Pa da vsaj ta mlada življena ne bodo žrtvo-vana zastonji. To se seveda ne bo zgodilo, ker pomogli so, da so odvili od nas nevarnost stoletne tevtonske sužnosti ter japonskega barbarizma. To je velik doprinos pa ni edini, ki je mogoč. Mnogo brezpotre-bnega pomanjkanja in trpljenja je bilo križem sveta tudi pred vojno.

Zadnji teden sta tukaj umrli dve slovenski soprogji in materi, obe se primeroma mladi. Ako se jima ne bi bilo treba tako zelo ubijati kot ženi delav-eev, za vsakdanje potrebitine, ako bi bile imele najboljšo zdravniško oskrbo po pravem času, ter priložnost za podluk, kako je treba ravnati, da si človek ohrani nabojšo zdravje, pa bi se še danes veselje življena ter bi bili v utehu svojem. Zatorej upajmo, da te žrteve, ki jih doprinašajo sedaj mladi ljudje, ne bodo snimo odvrnil krvolokov od meje naše dežele, temveč bodo s tem doprinesli do boljšega razumovanja ter boljših živ-ljenjskih pogojev za nas in za naše zanamce; namreč, da ne bo treba skrbeti, kaj bo z na-mi jutri ali na stara leta, kak-šen račun nama bosta poslala zdravnik in bolnišnica v slu-čaju bolezni ter da bo otrokom po kaškosti njih zmožnosti zagotovljena najboljša eksi-stanca.

Dne 13. novembra je umrla Mary Miklaučič, žena Luka Miklaučiča, prejšnja Mary Glavan, stara 48 let ter rojena v Hotedarsiči na Notranjskem.

Dne 16. novembra pa je preminila Ana Vidmar, žena Fr. Vidmarja, rojena Rozman v Senčurju pri Kranju, stara 47 let. Tu zapušča soprog, dva sina, hčer in brata.

Frank Plavk je dobil obvestilo, da je njegov sin Viljem, ki je služil kot topničar na ameriškem bombniku, ujetnik v Nemčiji. Starješi sin Frank se nahaja še vedno v bolnišnici v Angliji radi poškodb, ki jih je edino pravilno, da je pogorel.

in, upajmo, da se več ne vzdi-ge z pepela!....

Stavim, da ako se governer Lausche odloči, da bo kdaj kandidiral za najvišje mesto, da se bo posluževal odkritega boja, kot se spodobi za pošte-nega sina naše krvi, ter ako bodo vse druge okoliščine u-godne, bo v tem odkritem bo-ju tudi znagal.

Kakor je v začetku počasno kazalo, je zelo razveseljivo, kako smo se odzvali za pomoč starim domovinam. Ni še vse kar bi moral biti, toda se bo že izboljšalo. Verujte, da se bo. Prišli smo revni v to deželo. Niso šli dolarji skupaj, kot smo pričakovali, in ko smo jih nekaj pridobili, so nam kot priprasti & sreči. Pa bomo iz-pregledali, da je ljubezen do bližnjega ega bolj ogrevajoča, kot nizla kovina — in takrat se bomo obotavljalji pomagati-nim, kdo so na dnu vsega gor-

V. P.

RAZNE NOVICE IZ CHISHOLMA

Chisholm, Minn. — Cenjeni urednik: Naj še jaz nekaj napisem o partizanih zvezdah. Tudi jaz jo nosim na prsih in se ne bojim nikogar, niti se sramujem. Ko sem bila v Chicago in sem se peljala z izvozkom do naše hičere, me je voznik vprašal, kaki pomeni ona zvezda in ako je to judovska zvezda. Jaz sem napa s ponosom odgovorila, da to je zvezda maršala Tita, jugo-lovanskega voditelja parti-zanov in je bil zadovoljen s pojasnilom in odgovorom. Jaz ne vem, zakaj bi se nekateri bili ali sramovali nositi znak ljudske volje in hrabrosti, pa se vendar tudi tukaj dobijo ljudje, da se ne upajo te zvezde nositi v javnosti. Jaz se pa ne bojim, kar nosim v sr-ču, tudi v javnost hočem po-kazati.

Volitve so končane. Ti vrazilji republikanci so nam povzročili dovolj strahu. Kričali so že tako, da smo se bali, da se povrnemo v Hooverjeve ča-si... Na volilni dan pa se je vse njih borbantje razbljilino v mreži. Prezaupneži so nam si-čer hoteli dopovedati, da tudi Roosevelt pripade, da bo vseeno dobro v Ameriki (!) ker da je Dewey tudi "all right"! Jaz temu nisem mogel verjeti, ker po mojem mnenju ni tako stvari kot dober republikanec, ter se nisem dobro po-čutil, ker me je tudi vsa kam-panja v tem mnenju potrjevala. Stvar je namreč ta. Ako je človek, ki kandidira za ko-njedera ali kako drugo manjšo službo, v volilni kampanji poslužuje umazane politike in zavijanja, resnice, se že še pre-že. Nikakor pa se ne more kaj takega odpustiti človeku, ki se poteguje za najvišje mesto in čast v deželi. Dewey se je tega posluževal, zatorej je edino pravilno, da je pogorel.

Končno pa naj tukaj izra-žam svoje srčne čestitke cleve-landskeemu županu Mr. Frank Lausche-tu, da je zmagal s tako ogromno večino in bil izvo-ljen za governacija države Ohio, ker ga osebno poznam. Lahko smo ponosni vsi Slo-vence, oziroma Jugoslovani si-rom Amerike, da je naš rojak dobil tako visoko mesto kot je doseg cilja, to je — pomoč lju-dem, ki so v potrebi. Neven, ali se res boje, da Slovenec ne bodo dobili, ali kaj? Če jim kaj takega po glavi brodi, imajo zelo malo vere in zaupanja v naš narod tam! Je popolno-ma umerno, da Slovenec čuti malo bolj za Slovenca, prav isto je pri Hrvatih ali Srbih. Nobeden noče, da bi se na njih narod pozabilo, obenem pa vsakdo vse, da bo vsem naj-bolj ustrezeno, če se da skupi-ni, kar je ista prispevila; in to pošteno. Toda je primerjamo naš narod tam, recimo s Hrvati, je Hrvatov mnogo več — tudi tu jih je veliko, a po odstotkih ljudi tam in na tukaj, bo pa gotovo naš sloven-ski odstotek višji. Vsaj sliši se, da nas je 250,000 in Hrvatov bi moralo biti na tak odsto-te preko en milion in četrtek. Tako vidite, če smo vsi neka-ko enako dozvneti za prošnje in enako dobrodelni se ni treba-bati, da bi naši ne dobili svoj pravični delež.

Naj se tukaj omenim, da je zopet en slovenski fant padel na bojnom polju in to v Nem-čiji. To je Joe Kui. Niegov brat je padel lansko leto na Kitajskem, topničar je bil na aeroplann. Oba sta sinova Mr. in Mrs. Frank Kui, zelo spoštovane družine, ki ima še tri sinove v armadi na raznih frontah. Tukaj zapušča Joe Kui užaločene starše, šest bratov in eno sestro. Moje glo-boko sožalje užaločenim stari-šem nad izgubo dveh sinov.

Vremje je tukaj bolj bladro in deževno. Slinca nismo že videli en teden, zato je pa tudi veliko bolnih za flu in prehla-du.

Dela se tukaj s polno paro; še ženske so še delat tračnice za železniško družbo, ker mo-skih primanjkuje.

Upamo, da bo kmalu konec te grozne vojne. — Končno po-zdrav na vse čitatelje tega lista. Frances Lukanič.

AKTIVNOSTI NEWYORŠKE NASELBINE

Na seji pomožnega odbora zadnji petek, je bilo poročano, Naša newyorska naselbina, da so darovali sledi ljudje, kot vidite, trdi, da smo, in za-vzela se je, da tudi drugim do-kaže, da je to mogoče. Nas ni

Toda vprašanje je, če smo? veliko tukaj, smo precej gla-njenih čevljev; Zavedni Gove-ni, ampak veliko nas pa ni. Društvo sv. Jožefa toda z dobro voljo se pa da da št. 57 KSKJ, polovico od či-narediti čuda. K temu ni po-stega dobička od veselje \$30; treba nobenih posebnih znož-Društvo Slovenija št. 56 SNPJ nosti. Videti potrebo, oprosti-\$25, Frank Kobilca, znani ro-ti se zagrivenosti in dobiti vo-jak iz Hudson, N. Y., kamor ije, da prizna svojemu sosedu zahajajo Slovenec na počitni-tisto, kar sam zahteva za se, ste, so večinoma vse žene in ce, \$10; Frank Podlepec \$10; temeljiti odlok, da ko grež k je sejja in morajo na delo — Mrs. Mary Štrukelj \$5; Frank stvari, pustiš vse pomislike zato je podnevi zaprto in od-Voje \$5; Callanti Umberto — doma; pri dobrodelni stvari pa pro le zvečer, po trdnem delu Italian — \$5, ali ni to neke tje je v mislih samo tisto, zakar v tovarni. Torej pošta ne mo-vela, torej stvar sama. To re dostaviti. Zato ste naproše si prišel, torej stvar sama. To je vse kar vzame, da se pride Pelech \$5; Mr. Anna Osolin do skupnosti v cilju.

\$3; Mrs. Tessie Sauly \$2; Mrs. Mary Medek \$1; Mrs. Frank Char-Malvina \$1; Mr. Frank Char-les \$1.

V nedeljo je bilo zelo lepo na Slovanovi prireditvi in dvo-časa je bila naravnost natla-čena. Bolj natančno bo mogo-če kdo drugi opisal, ker meni ni bil mogoče posvetiti vsega časa opazovanju, le toliko re-čem, da je bilo polno dobre volje, katero je Slovan v svo-jih 30 letih v polni meri za-slujil. Tone Šuhelj jih je vnel parkrat, kot Frank Sinatra, so kar začivilje in Ana Kepie z Olgo Turkovich sta začigoleli, da bi se jih nikdar Slovek ne

naseljali poslušati. Tamburi-za, in Slovan in Tamburica skupno. Slovan sam z venčkom pesmi; Josephine Peshell in Satljkva — vse tako lepo.

Zdaj naj pa že malo omenim skladisce. V zadnjem dopisu sem pisal, da će ne drugače, sem pisal, da će ne drugače, se tuži lahko pošte po pošti. Zdaj pa bo dobro, če to malo jasneje povem. Kar se tiče New Yorka in okolice; do se-ja, in poleg tega pa tudi skladisce. V zadnjem dopisu sem pisal, da će ne drugače, se tuži lahko pošte po pošti. Zdaj pa bo dobro, če to malo

poštev). Po sprejemu karte, bo pri-šel eden mož in odpeljal kar se počitljave očisti in pozasije-je, če kaj takega potrebno in se potem pošte predplačano na-ravnost v glavno skladisce:

161 Perry Street, New York

14, N. Y.

Sveda, pri tem je potrebno, da se označi počitljave odkod pride in poleg tega pa tudi narodnost; na primer (počitljava Slovenec), tako potem se lahko dene med slovenske pri-spevke tam. To bi bilo posebno priporočljivo za oddaljene in osamljene osebe ali druži-ne. Popoln naslov tega skladis-ča je:

Warehouse, War Relief Fund of Americans of South Slavic Descent 161 Perry Street New York 14, N. Y.

In še nekaj bi rad opomnil: Priskočite na pomoč delavkam v skladis-ču, tovarišice, in pri-denite svojo mro časa k temu prepotrebnu delu — narod van bo hvaležen za to.

Za odbor pomožne akcije: Ignac Musich.

Prihodnja seja pomožnega odbora bo v petek, 1. decem-bra, v Slovenskem domu.

HELP WANTED ::

DELAVKE IŠČEJO

:: HELP WANTED

CLEANING WOMEN

ZA BANČNO POSLOVJE, DOWN-TOWN NEW YORK

zvečer, 6—12, 6 dni: plača \$18 na

teden in bonus. Zdajšate se pri:

PERSONNEL DEPARTMENT

26 CORTLAND ST., N. Y. C.

(226—232)

OPERATORS

STALNO DELO — POVOJNA BODOČ-
NOST — STALNO DOBRA PLAČA

Podrobna plača za nadurno delo.

Prijete delavke razmere.

KING HANDKERCHIEF

114 EAST 25th ST., N. Y. C.

Gr. 5-3837 (228—230)

DOBLA PLACA — Poldružna plača za

nadurno delo — Plaćane počitnice

G. & G. PLEATING

200 W. 36th ST., N. Y. C.

(228—230)

DEKLETA

35 UR NA TEDEN

DOBRA PLAČA — Poldružna plača za

nadurno delo — Moderna delavke

BESTFORM FOUNDATIONS

61 W. 23rd ST., near 6th Ave.

New York City (230—236)

ŠIVALKE

IN SPANGLERS NA OBLEKAH

Dobra plača — Stalno delo. Vpra-sajte pri:

BIJOU EMBROIDERY

270 W. 38th Street N. Y. C. (222—228)

DEKLETA IN ŽENE

brez starostne omejitve — stalno de-lo — povojnja bodočnost — plača ne-omejena — delo ob kosa pogojno —

dobre delavke razmere — plačane po-čitnice — lahko delo.

NATIONAL LICORICE CO.

106 JOHN ST. BROOKLYN (224—237)

SNAŽILKE

ZELO ČISTO URADNO

POSLOPJE

PRIJETNE DELAV-
SKE RAZMERE

Počitnice s plačo.

STALNO — DOBRA

POČETNA PLAČA

Bohniška Zavarovalnina

UGODNI KRAJ ZA VSE POD-ZEMSKIE ŽELEZNICE

1501 Broadway

(BLIZU 43rd ST.) N. Y. C. (223—229)

DEKLETA

18 LET IN ČEZ

KOT UČENKE ZA VOJNO TOVARNO

26 DOL ZA ZAČETEK

Dobre delavke razmere. Vprašajte pri:

U. S. ELECTRIC MFG. CO.

Pisana Mati

Spisal: J. F. MALOGRAJSKI

(15)

"Meni se dekla ne vidi tako napačna, kakor trdiš," odvrne oče. "Pridna je, da boš težko pridnejoš dobil. Prva je zjutraj na nogah, zadnja gre zvečer spat. Pozna se ji, da se je učila pri rajnci if da se je pri nji navadila, kako se mora."

Sin se je zgani, ko je oče omenil njegovo prvo ženo, vendar je poslušal, ko je ta dalje govoril:

"Da bi bilo vse v tako strašnem neredu, kakor pravišti, jaz ne zapazim. Pa če bi tudi bilo, bi jaz še vedno mislil, da se ti zaradi tega ni treba ženit. Dekel je dovolj! Ti ni ena pridna dovolj, izberi si drugo! Nekaj let bi se dalo, menim, na ta način potpeti, potem bo pa že Anica toliko odrasla, da bo prevzela lahko gospodinjstvo. Kaj ne, Anica? . . ."

Ljubezni se je ozrl starček na deklico, ki je stala poleg njega. Oči so se mu v veselju zaiskrile, kakor bi bil prepričan, da doživi še to srečo, da bo ona gospodinja v hiši.

Anica ni vedela, kaj jo je dedek vprašal, a čutila je dobroto, ki je sijala iz njegovega pogleda in zvenela iz njegovih besed. Hvaležno je vprla vanj svoje lepo oko ter se oklenila njegove roke. Mlademu Mlakarju pa je bilo že vsega dovolj in bil je tem bolj nejevoljen, ker ni imel pametnega ugovora na očetove besede. Jezno udari z nogo ob tla ter reče odločno:

"E, kaj! Oženim se, pa je! Zdaj vsaj veste, kako in kaj! Povedal sem vam to, da ne boste imeli vzroka, kisati se, če pride v kratkem žena v hišo!"

Izkrek začne hitro stopati po sobi gor in dol.

Oče je bil navajen takih, malo spoštljivih besed iz ust sinovih, zato ga niso iznenadile niti razgrelje. Pomolčal je na to, potem pa izpregovoril mirno, a resno:

"Tvoja glava, tvoj svet! Kakor si postelješ, tako boš lezal. Stori, kakor veš in znaš. Ali to ti rečem, Anton: Vrtačke mi ne jemlji!"

V sinu je zavrelo. Vzбудila se mu je želja, da bi se məševal še za tisto, ko je oče prvič preprečil, da se nì mogel ženiti po lastni volji. Odgovoril je torej zaničljivo in porogljivo:

"Tako — Vrtačke torej ne? . . . I zakaj pa vendar ne, kaj? Pač zato ne, ker ste si vi to enkrat v glavo vtepli! Ali vedite, da nisem več otrok! Enkrat se vam je posrečilo, drugec se vam ne posreči več! Danes štiri tedne bo gospodinja v hiši in ta gospodinja bo Vrtačka, kakor jo imenujete vi, dasi ima zdaj drugo ime! Zdaj veste, pri čem da ste!"

"Vrtačke mi ne jemlji!" ponovi starček, dvignivši se nekoliko s svojega sedeža. Glas se mu je tresel, kajti tudi njega se je bila lotila razburjenost. Sina pa je to še bolj podzgal. Udaril je iznova z nogo ob tla in kriče je odgovoril:

"Jaz vam pa rečem še enkrat, da vzamem ravno Vrtačko! In če se zakolne ves svet — jaz ne odjenjam! Rad bi vedel, kdo mi more ubraniti tega!"

Starčka je obšlo bolestno čustvo. Ni mu bilo zase v tem hipu, mislil je samo na deklico, ki je stala poleg njega in ki jo je tako ljubil. Ljubezen do tega otroka ga je premagala tako, da se je ponižal pred svojim sinom in ga zaprosil:

"Sin, prosim te, nikar . . . glej, jaz, tvoj oče te prosim, nikar ne jemlji te! Misli na svojega otroka in spomni se, kajti ti je rajnca priporočala na smrtni postelji . . ."

"Ne jemlji te! . . . Vedno eno in isto! Kaj pa vam je storila vendar ta Vrtačka, da sta ji tako zoprní, kaj?"

"Meni ni storila nič, a to vem, da ta ženska ne prinese sreče v našo hišo! Saj se opehari mož, ki vzame žensko, o kateri ne ve nihče nič slabega, kaj še pri taki, ki je znana vsemu svetu, da . . ."

"Svet je zloben in govori desetkrat več, nego je res! Kaj veste vendar takega o nji?"

"Ali naj ti ponovim še enkrat, kar sem ti že pravil nekoč? Ali naj ti pripovedujem stvari, ki jih veš sam najbolje, pa jih vedeti nočeš?"

"Prazne besede! Sicer pa — kar je, je! Jaz sem odločen!"

"Pa bodi torej! Saj to že davno vem, da moja želja, moja beseda ne velja pri tebi nič! Stori, kakor si se namenil, a toliko ti rečem, kesal se boš!"

"Nikdar!"

"Boš se!"

"Ne!"

Po teh besedah je šel mladi ven. Od tistih dob nista govorila oče in sin nič več o ženitvi, a črez štirinajst dni po tistem sta bila mladi Mlakar in Vrtačka na oklicih in še štirinajst dni pozneje se je vršila poroka.

Svatovanje se je vršilo veselo in hrupno.

Mladi Mlakar se je bil pomladil, odkar je bil ženin in ona slaba volja, ki mu je gledala prej vedno z obraza, ga je bila minila. Srečnega se je čutil in prav nič ga ni vznemirjal, če se je spominil včasih očetovih svaritev in opominov.

"Kako bi mogel biti zakon nesrečen," si je dejal večkrat, če so se ga hotele lotevati dvojbe, "ako se imata pa mož in žena rada! Kjer je ljubezen med možem in ženo, onda je tudi soglasje. Mož stori, kar je ženi drag, a žena opusti kar je mož neljubo — od kod naj pride potem navzkrije?"

Vesel je bil Anton Mlakar, ko se je ženil drugič in tega svojega veselja ni skrival. Hotel pa je tudi, da ljudje vidijo njegovo stredo, zato je bil zvabil mnogo gostov skupaj, ki so veselili še njim, vrskali okrog njega na dan poroke. Tudi godce je bil najel, kajti ni maral, da bi se pogrešalo kaj na njegovi svatbi, kar je tako občajno pri takih prilikah.

(Dalje prihodnjek)

Brian Donlevy

ki nastopa kot naseljeneec, ki je prišel v Ameriko in pomaga graditi Združene države v filmu "An American Romance", ki sedaj igra v Loew's Metropolitan, State, Paradise, Valencia, Lexington, Olympia, 72nd St., 83rd St., 175th St. glorijskih v tudi v Loew's Theatre in Jersey City in Newark v New Jersey.

OD MERKI

Meso in maščobe:

Rdeče znamke od A8 do Z8 in A5 do P5 so veljavne za nedoločen čas.

Sadje in zelenjava v kantah

Modre znamke A8 do Z8 in A5 do W5 za nedoločen čas. Vsaka znamka je veljavna za 10 točk.

Sladkor:

Znamke od števil 30 do 34 so veljavne za pet fantov sladkorja za nedoločen čas. Znamka št. 40 je veljavna za pet fantov za vkuhanjanje do 28. februarja, 1945.

Čevljí:

Letalski znamki št. 1 in 2 v knjižici št. 3 veljavni za nedoločen čas.

PRVI VAŽNI FILM, ki obravnava vprašanje, kako se more naseljene privaditi na ameriški način življenja . . . priznanje prispevka tujeroda Ameriki!

KING VIDOR: Jeva PREDSTAVA

"AN AMERICAN ROMANCE"

v kateri nastopajo

BRIAN DONLEVY

ANN RICHARDS

WALTER ABEL

SEDAJ KAŽEJO V

11 LOEW-OVIIH GLEDALIŠČIH

Loew's State, Times Square

Paradise, Concourse, Bronx

Lexington, at 51 St., New York

72nd Street, 72nd and 3rd Ave

58th Street, 175th St. & Broadway

Metropolitan Fulton St., Brooklyn

Venezia, James St., Ave. Jamaica

Olympia, Broadway & 107 St.

83rd Street, 83rd St. & Broadway

Jersey City, Loew's State

Newark, Loew's State

IZLOŽBENI KRAJ NARODA

Burka, polna smeha, napojena vesela

rasposlanosti in živahnih prizorov!

CHARLES BOYER

"TOGETHER AGAIN"

NA ODRU: "CURTAIN TIME" pada predstava, v kateri nastopi Russell

Markert, ki predstavlja Music-Hall Rockefelera Corps de Ballet, Glee Club

in Simfonični orkestar pod vodstvom Erna Haesa.

RADIO CITY MUSIC HALL

ROCKEFELLER CENTER

IRENE DUNNE

"TOGETHER AGAIN"

NA ODRU: "CURTAIN TIME" pada predstava, v kateri nastopi Russell

Markert, ki predstavlja Music-Hall Rockefelera Corps de Ballet, Glee Club

in Simfonični orkestar pod vodstvom Erna Haesa.

Dopisi

POPRAVEK IN DRUGO

Preteklo nedeljo sem na "Slovanovi" prireditvā opazil, in kakor mi je tudi neki domžalski rojak povedal, da so jake vznejevoljeni in užaljeni o moji pripombe v zadnjem dopisu, v katerem sem pojasnil označbo "R. & R.", in v katerem sem pripomil, da se tudi domžalski rojaki lahko ponosajo s to označbo, in sicer radi začetnice "R" rojaka Ridžlina, o katerem priznavajo tako kakor sem rekел, vendar pa s pripombo, da njegov oče je pristal Nemec, se po moji izjavji četrtijo prizadete v istem

novembru ob 6. zvečer. Razume se, da smo bili točni. Šteili smo si čas prisostvovati in videti sliko, katera še ni bila kazana v javnosti. Slika je bila kazana v malih dvoranih na 18. nadstropju, okusno prirejena in posebno zelo krasno razstavljenja.

Prvotne je bilo pozdravil Boris

Zihler, član Oddelka za propaganda Glavnega stana NOV, ki

pa v svojem govoru povdaril

ogromen značaj oboroženih

borb Hrvatov in Slovenčev iz t.

zv. Julijskih Benečijev in pozval

se Jugoslovane iz Istre in Slovenskega

Primorja v Čehoslovaškem domu v Beogradu. Sestanek je bil sklicevan pod geslom

mobilizacije Slovencev in Hrvatov

iz Istre za Narodno Osvobodilno vojsko Jugoslavije.

Prisotne je bilo dovolj.

Brooklyn, N. Y.—Pretečeni vah (technicolor). Zanimala bo

vsakega, posebno nas slovenskega pokolenja. Slika je do-

društva, med katerimi je bilo

marljivosti in pridnosti našega naroda. Čast dela na-

rod. Vsa čas pa gre tudi ti-

stemu, ki je to idejo sprožil,

da je Metro-Goldwyn-Mayer

društva na sliki pokazala, kaj je

naročil Slovenov. Ko bodo za-

čeli kazati to sliko: "An Ameri-

cian Romance", v vaši nasel-

bini, pojrite jo gledati, ne bo

Vam žal. — Mr. A. Svetu smo

zelo hvaležni, ker na njegovo

posredovanje so poslali vabila

na nekatera društva.

Valentine Paulie,

predsednik "Domovine".

SLIKA PRISELJENCA

Brooklyn, N. Y.—Pretečeni vah (technicolor). Zanimala bo

vsakega, posebno nas slovenskega pokolenja. Slika je do-

društva, med katerimi je bilo

marljivosti in pridnosti našega naroda. Čast dela na-

rod. Vsa čas pa gre tudi ti-